

Ринок послуг можна також додатково вивчати за результатами аналізу наряд замовлень підприємства (рис. 1).

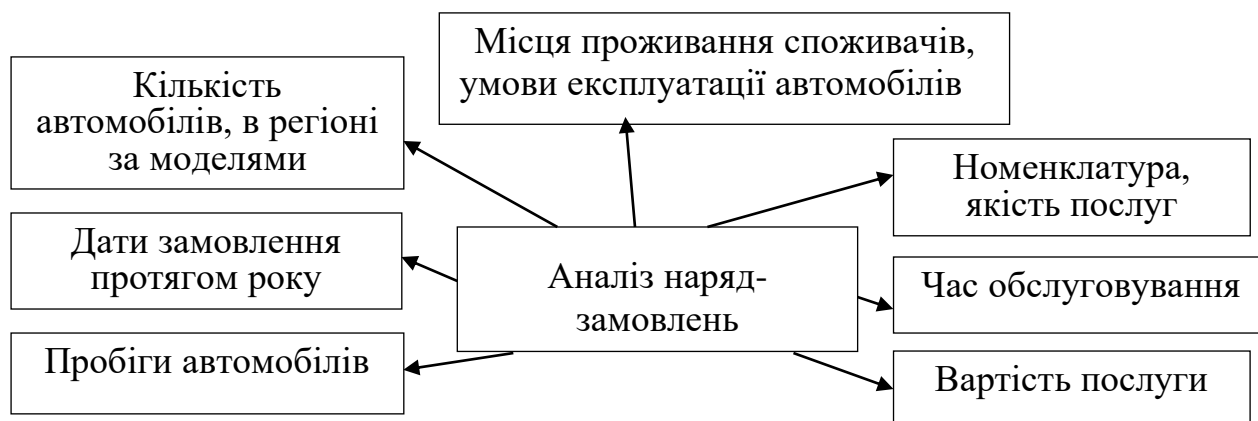

Рисунок 1 – Схема визначення стану ринку послуг

Якщо порівняти дати обслуговування, пробіги автомобілів, умови експлуатації, час, вартість обслуговування, то можна отримати важливу інформацію про ринок послуг і очікування споживачів.

Література

1. Управление автосервисом: Учебное пособие для вузов / Под общ. ред. проф. Л. Б. Миротина. – М.: Издательство “Экзамен”, 2004. – 320 с.
2. Марков О.Д.: Автосервис: Рынок, автомобиль, клиент. – М.: Транспорт, 1999 – 270 с.

Мастепан Сергій Миколайович, к.т.н., доцент, Харківський національний автомобільно-дорожній університет, mastepansm@gmail.com

Мастепан Олена Анатоліївна, аспірантка, Харківський національний автомобільно-дорожній університет, mastepanea@gmail.com

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВИРОБНИЧО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ПАТ

На виробничо-технічній базі є ряд особливостей [1]: основні виробничі фонди на ВТБ складають 35 - 45%; вона доволі консервативна, має значні терміни служби по окремим елементам; відставання від сучасних вимог розвитку науки і техніки.

Існуючі моделі і методи оцінки ефективності ВТБ недостатньо враховують різнопланові складові забезпечення ефективності і розвитку виробництва. Такі, як оцінка можливих напрямків підвищення партисипативності виробництва, оцінка соціально-психологічних, ергономічних показників виробничої бази та інші. Всі ці моделі не враховують всі складові виробничо-технічної бази підприємства в комплексі.

Чималий досвід забезпечення ефективності виробництва автосервісних послуг накопичений в автосервісах розвинених країн [2]. Проте цей досвід не можна рекомендувати для наших підприємств без корегування та адаптації.

Під час моніторингу важливо знати і досліджувати фактори, які впливають на формування ринку послуг з ТО і ремонту транспортних засобів.

Постійне зростання кількості СТО підвищує рівень конкуренції і призводить до більш жорсткої боротьби на ринку послуг. Щоб не втратити своєї ніші в сегменті ринку потрібно своєчасно і в потрібному обсязі розвивати виробничу базу підприємства та забезпечувати ефективність її функціонування.

Є кілька схем, які забезпечують ефективність виробничої бази: встановлення напрямків перспективного розширення номенклатури технологічного устаткування; оптимізація розміру; розвиток і впровадження нових технологічних процесів і технологічного устаткування; розробка на основі логістичного підходу методів заміни технологічного устаткування; розробка методів мотивації працівників СТО, які використовують ВТБ та інші.

Основні напрямки розвитку ВТБ [1]: скорочення тривалості нового будівництва, реконструкції, модернізації бази; раціоналізація та збільшення напрямків капіталовкладень в базу; збільшення обсягів виробництва технологічного устаткування і оснащення; збалансований розвиток всіх елементів бази; застосування індустріальних методів будівництва; раціональне розміщення ВТБ; збільшення питомої ваги капіталовкладень на придбання технологічного устаткування; поетапний розвиток кооперації, концентрації й спеціалізації виробництва; забезпечення при експлуатації елементів ВТБ економії всіх видів ресурсів.

Системні дослідження ВТБ передбачають цілісний розгляд функціонування виробничо-технічної бази, з урахуванням внутрішніх та зовнішніх зв'язків.

При оцінці стану ВТБ насамперед необхідно визначати характеристики використання устаткування і оснащення, прогресивність форм організації і управління, досконалість технологічних процесів.

Задача оцінки ефективності функціонування виробничо-технічної бази підприємства є надважливою. Така оцінка повинна формуватися на врахуванні різних факторів, які впливають на стан та ефективність ВТБ. Методика оцінки включає послідовні етапи:

1. Визначення ймовірнісних характеристик функціонування ВТБ підприємства.

2. Здійснення аналізу результатів прогнозу і визначення рівня потенційного попиту населення на послуги і формування варіантів і напрямків розвитку ВТБ підприємства.

3. Проведення аналізу економічних показників і оцінка ефективності ВТБ підприємства. Важливою задачею цього етапу є вибір і обґрунтування критерію оцінки ефективності функціонування ВТБ.

Внутрішній стан ВТБ характеризується тими властивостями та процесами, які визначають зміну динамічних якостей виробничого процесу.

4. Оцінювання ефективності організаційної структури ВТБ.

5. Оцінювання соціально-психологічних і ергономічних аспектів ВТБ.
6. Визначення напрямків підвищення партисипативності виробництва.
7. Складання інформаційних засобів представлення технологічних і техніко-економічних показників та результатів оцінки виробничої бази.
8. Оптимізація виробничо-технічної бази за різними напрямками окремих її елементів (раціоналізація переліку технологічного устаткування на підприємстві, оптимізація процесів обслуговування технологічного устаткування тощо).

Аби підприємство успішно функціонувало важливо досягти ефективної системи управління забезпеченням технологічним устаткуванням. Це дозволить зробити роботу підприємства більш прибутковою. Щоб досягти цієї мети, службі забезпечення ставиться задача визначення номенклатури ефективного технологічного устаткування.

За допомогою розробленого методу можна визначати види технологічного устаткування і відповідні послуги, які будуть забезпечувати найкращі техніко-економічні показники роботи підприємства.

Методика оцінки ефективності ВТБ підприємства дозволяє визначати її раціональні напрямки, стан і шляхи розвитку та забезпечувати ефективність функціонування.

Література

1. Андрусенко С.І. Загальні принципи управління підприємством // Автошляховик України. – 2002. – №1
2. Кузнецов Е.С. Техническая эксплуатация автомобилей в США. – М.:Транспорт, 1992. – 352 с.

Місюра М. І., к.т.н., доцент, Харківський національний автомобільно-дорожній університет

ЗАХОДИ ЩОДО ПОЛПШЕННЯ РОБОТИ СИСТЕМИ ОХОЛОДЖЕННЯ ДВИГУНА АВТОМОБІЛЯ

При роботі двигуна внутрішнього згоряння з рідинною системою охолодження певна кількість потужності витрачається на її роботу.

Для покращення якісних показників роботи приладів системи охолодження можливо внести деякі зміни, що на наш погляд, зменшать витрати енергії. Ці заходи повинні призвести до покращення роботи двигуна в цілому та зменшення викидів в навколишнє середовище та витрати палива [1,2].

Розрахунок проводиться для системи охолодження двигуна внутрішнього згоряння легкового автомобіля з номінальною потужністю 58 *кВт*.

Система охолодження даного двигуна - рідинна, замкнута, з примусовою циркуляцією охолоджувальної рідини.